

kan afløse sin Tiende, men der staar ikke Noget om, hvorledes han skal bære sig ad dermed. (Afbrydelse af Frederiksen.) Jeg kan ikke se, at der staar, til hvem han skal henvende sig, skal det være til Finansministeren? (Frederiksen: Ja.) Vel, men det staar der ikke Noget om. Jeg maa antage, at min ærede Kollega absolut vil fordrø, at Statskassens Stilling, og navnlig hans Stilling som Bærg for den, bliver aldeles bestemt betegnet i saadanne Tilfælde, som man ikke kan sige ifølge Sagens Natur henligge under ham. Jeg er ikke engang ganske sikker paa, om han ikke vil kunne komme til at lade bestyre under sit Ansvar alle de Kirker, hvor Tiendeerne forlange Afløsning af Tienden. Dette er i og for sig ikke uovervindelige Ting, men da jeg forudsætter, at Thinget vil lade dette Spørgsmaal behandle i et Udvalg, anser jeg det for at være ikke blot rigtigt, men ligefrem en Pligt for mig at henlede Opmærksomheden paa de Mangler, der forekomme mig at være tilstede i Lovforslaget. § 10 finder jeg en anden Banskfelighed, som ikke er af de mindste. Der siges nemlig, at, naar ny Ansættelse af Præst indtræder, efterat Tiendeafløsningen har fundet Stev, skal hele Sognets endnu ikke afsluste Tiende indbetales paa Amtstuen. Ja, dette har i og for sig ingen Banskfelighed, hvor Tienden er bleven afslust mod Penge, og det har heller ingen Banskfelighed, uden forsaavidt det giver nogen Uleilighed, hvor den er afslust efter Kapitelstart, men det er sikkert nok, at Tienden paa de allerfleste Steder, navnlig fra ældre Tid, ikke er bleven afslust efter Kapitelstart, men in natura, og følgelig bliver der allsaa Spørgsmaal om, at Amtstuen skal modtage disse Kornvaver, eller ialfald at der gives Ordre til at sælge dem ved Auktion eller paa anden Maade, hvad man nu vil. Jeg skal endnu med Hensyn til den offentlige Kredit gjøre en Bemærkning, som jeg skal knytte til § 11, hvor der siges, at „Kreditforeningerne og den danske Landmandsbank hemyndiges til indensfor deres Virkefreds at bevilge særskilte Laan til Tiendehydere, som afløse deres Tiendepligt“, og dernæst siges der, at disse Laan „ikke maa overstige det tyve-dobbelte Beløb af den aarlige Pengeafgift, men at de skulle forrentes

og amortiseres med 6 pCt.“ Jeg finder ikke, at der forsaavidt er nogen Anledning til at reise Indvending imod, at Kreditforeningerne og den danske Landmandsbank blive hemyndigede til at give et saa stort Laan, som det tyve-dobbelte af Tiendeafgiften, men jeg skal dog bemærke, at det derhos i og for sig aldeles ikke er givet, at de ville gjøre det. Jeg finder ikke, at der af Hensyn til den offentlige Sikkerhed er nogen Anledning til at gjøre Indvending derimod; idet disse Instituter beholde den særlige Fortrinsret, som Tienden nu har, nærer jeg ikke den mindste Tvivl om, at der i den Henseende er fuldkommen Sikkerhed, men naar de kun have Ret til at låne ud imod en Forrentning og Amortisation, der andrager 6 pCt., hvorledes gaar det saa med Prioritetshaverne bagefter? Ere disse forpligtede til at finde sig i, at der kommer en første Prioritet ind? (Afbrydelse.) Ja, efter almindelige Forhold vil Følgen blive, at naar de ere misfornøiede, saa opsig de deres Penge, den Ting er klar nok, og det kan neppe være nogen Tvivl underkastet, at Ingen er berettiget til at flyde Prioriteter ind foran en Prioritetshaver med større Byrder end dem, der vare tilstede, da han traadte ind som Prioritetshaver, med mindre han giver sit Samtykke dertil. Dette er et Spørgsmaal, som heller ikke er uden Betydning, og som navnlig kan berede ikke saa ganske saa Banskfeligheder. Skjøndt jeg vistnok erkjender, at alle disse Forhold maa blive Gjenstand for nærmere Forhandling — og jeg haaber, de ville blive det i et Udvalg — skal jeg dog ikke bestomindre give de ærede Forslagsstillere Ret i, at der her er fremkommet Indvendinger, som theoretisk kunne se ganske berettigede ud, men som dog tabe deres væsentlige Betydning derved, at det overhovedet er umuligt at ordne Forhold som Tiendeforholdet, uden at der kan reises Chancer enten fra den ene eller fra den anden Side, som kunne paavises at være heldige eller uheldige, saa at man, naar man overhovedet vil komme ind paa dette Spørgsmaal, er nødsaget til at tage disse Chancer og nøies med Gjennemsnittet. Jeg skjønner ikke, at det er muligt at undgaa den Slags Gjennemsnitsansættelser, og vi kjende